

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 37/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2013

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 21 päivänä syyskuuta 2012 lähettänyt hallituksen esityksen eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2013 (HE 95/2012 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin nojalla talousvaliokunta on päättänyt antaa toimialaansa koskevan lausunnon talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Janne Känkänen, työ- ja elinkeinoministeriö

- tutkimusjohtaja Mika Maliranta, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA
- tutkimuskoordinaattori Eero Lehto, Palkansaajien tutkimuslaitos PT
- ylijohtaja Juhana Vartiainen, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- toimitusjohtaja Ilkka Kylävaio, Keitele Forest Oy
- hallituksen puheenjohtaja Anne Berner, Oy Vallila Interior Ab
- edunvalvontatyöryhmän puheenjohtaja, Algol Oy:n toimitusjohtaja Alexander Bargum, Perheyrittäjien liitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Metallityöväen Liitto ry
- konsernijohtaja Kari Stadigh, Sampo Oyj
- vuorineuvos Jorma Eloranta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleisiä linjauksia. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle esitetään yhteensä 3 828 miljoonaa euroa. Esityksen mukaan hallinnonalan keskeisenä tavoitteena on huolehtia Suomen innovaatiotoiminnan ja yritysten toimintaympäristöstä, työ-, hyödyke- ja energiamarkkinoiden toimivuudesta, työnteekijöiden työllistymisedellytyksistä sekä alueiden tasapainoisesta kehittämisestä globaalissa taloudessa. Tavoitteena on,

että Suomi olisi kestävä taloudellisen kehityksen, vakaan tuottavuuden, kasvun ja korkean työllisyyden maa. Tärkeimpänä tavoitteena on kestävällä pohjalla oleva korkea työllisyys. Nykyisen talouden tilanteen huomioon ottaen valtion on tehtävä merkittäviä toimia tähän tavoitteeseen pääsemiseksi.

Hallitusohjelmassa linjattiin hallinnonalalle rakenteellisia uudistuksia, joita ollaan nyt pane-
massa täytäntöön: arvioidaan tutkimuksen ja tuotekehityksen tuloksia arviointien ja suositus-

ten pohjalta sekä uudistetaan tukijärjestelmiä ja toteutetaan työvoimapolitiikan rakenteiden ja sisällön arviointi työllistymistoimien laadun, tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Globaalisti kiristyvässä kilpailussa Suomen runsaissa luonnonvaroissa ja osaamisessa piilee merkittäviä mahdollisuuksia tuottaa arvonalisää ja hyvinvointia.

Talousvaliokunta pitää Suomen kansantalouden kannalta olennaisen tärkeänä, että yritysten toimintaympäristöstä ja kansainvälisestä kilpailukyvyistä huolehditaan siten, ettei yrityksiä siirry pois Suomesta alemman kustannustason maihin. Suomi on pidettävä houkuttelevana ja kilpailukykyisenä investointikohteena. Uuteen liiketoimintaan investoimalla luodaan yksityiselle sektorille uusia työpaikkoja, tuetaan kansantuotteen kasvua ja vahvistetaan hyvinvointivaltion perustaa. Julkistalouden reunaehtojen kiristyesä on yhä tärkeämpää, että kannustinjärjestelmämme on rakennettu johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi eivätkä eri tukitoimet vie pohjaa toisiltaan. Talousvaliokunta on keskittynyt asian tuntijakuulemisissa näihin näkökohtiin, ja niihin huomio kohdistuu myös käsillä olevassa lausunnossa.

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka. Esityksessä ehdotetaan hallinnonalan elinkeino- ja innovaatiopolitiikan määrärahoiksi 1 796 miljoonaa euroa. Muutosta kuluvaan vuoden vastaavaan lukuun on noin 520 miljoonaa euroa, mikä kuvastaa panostusten suuntaamista vienninedistämiseen. Talousvaliokunta pitää kehitystä oikeana; julkisen talouden reunaehtojen tiukentuessa on ensiarvoisen tärkeää, että vähenevät resurssit suunnataan kasvun edellytyksien ylläpitämiseen. Aikaisempien taantumakausien kokemukset ovat osoittaneet, että laskusuhdanteen aikana tehdyt panostukset tähän sektoriin ovat olleet omiaan jouduttamaan talouden elpymistä ja voimistaneet kasvutendenssiä. Talousvaliokunta nostaa kuitenkin esiin kysymyksen siitä, ovatko tässä talousarviossa esitetyt kasvun tukitoimet riittäviä.

Kasvupaketti. Vuoden 2013 talousarviossa otetaan talouskasvun tukemiseksi käyttöön 300 miljoonan euron suuruinen ns. kasvupaketti, joka sisältää useita verokannustimia, joiden on tarkoitus tulla voimaan heti vuoden 2013 alusta lukien:

- kasvuun tähtäävän tuotekehityksen tukemiseksi otetaan määräajaksi käyttöön verokannustin tutkimus- ja kehitystoiminnalle;

- investointien lisäämiseksi teollisuuden tuotannollisten investointien poisto-oikeus kaksinkertaistetaan;

- pääomatuloverotuksessa otetaan väliaikaisesti käyttöön sijoittajan verokannustin, jossa sijoittaja saa vähennyksen kasvuyritykseen tekemästään sijoituksesta;

- listaamattomiin kasvuyrityksiin tehtävien sijoitusten hankintameno-olettama nostetaan 50 prosenttiin.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvoston piirissä on yhtenäinen käsitys eri kannustinmuotojen vaikutuksista sekä elinkeinoelämälle että valtiontaloudelle. Verotuksen kautta tapahtuvan ja muun kasvua tukevan kannustinjärjestelmän yhteensovittaminen onkin yksi elinkeinopolitiikan haastavimmista osa-alueista, minkä vuoksi viranomaisten välisen yhteistyön toimivuus on keskeisessä asemassa politiikan onnistumisen kannalta. Kasvupaketin — kuten muidenkin tukitoimien — suhteen tulee varmistaa toimien vaikuttavuuden seuranta.

Viennin edistäminen. Yritysten vientitoimintaa tuetaan vahvistamalla Finnvera Oyj:n riskinotto-kykyä. Eduskunnan käsiteltävänä on lakiesitys, jolla mahdollistetaan Suomen kannalta erityisen merkityksellisten, mutta korkean riskin hankkeiden vientitakuiden myöntäminen silloin, kun hankkeen elinkeinopoliittiset ja kilpailupoliittiset vaikutukset sitä puoltavat. Koska tällä muutoksella tuetaan lähinnä kaikkein suurimpia vientihankkeita, talousvaliokunta haluaa painottaa, että myös pienten ja keskisuurten yritysten vientiponnisteluista tulisi tukea yhtäläisesti.

Työvoiman saatavuus. Julkisen sektorin osuus BKT:stä nähdään huolestuttavan suurena kan-

santalouden kantokykyyn nähden. Asiantuntijakuulemisissakin esiin tullut työn tarjonnan merkitys kansantaloudelle ja yksityisen sektorin rooli työllistämässä ovat avainasemassa Suomen elinkeinoelämän rakenteiden muuttuessa. Julkiset toimijat voivat tukea työnantajia ja -tekijöitä muutosvaiheisiin kohdistetuilla palveluilla, joilla edesautetaan työn ja tekijän kohtaamista. Tähän liittyen eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta sekä siihen läheisesti liittyvästä lainsäädännöstä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että julkishallinnon roolia ja tehtäviä työllistämiprosesseissa selkiytetään ja niihin osallisten toimijoiden hallinnollista taakkaa vähennetään.

Terveen kilpailun edistäminen. Harmaan talouden torjunnassa on tehostettava ennaltaehkäiseviä toimia: ehkäisevien toimien vaikuttavuus on jälkikäteistä valvontaa tehokkaampaa. Harmaan talouden toiminnan estäminen yhtäältä estää verottomien voittojen keruun ja toisaalta myös parantaa lainmukaisesti toimivien yritysten toimintaedellytyksiä. Hallitusohjelman mukaisesti harmaan talouden torjuntaohjelmaa toteutetaan muun muassa tilaajavastuulain kokonaisuudistuksen keinoin. Kilpailu- ja kuluttajapolitiikan toimeenpanoa tehostetaan yhdistämällä kilpailu- ja kuluttajavirastot. Yhdistyneellä virastolla on mahdollisuus antaa vahvempi panos taloudellisten ilmiöiden monipuoliseen analysointiin ja osallistua vaikuttavasti yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä kuluttajapolitiittisen ohjelman että terveen kilpailun edistämishojelman osalta. Uuden viraston hallintotehtävät voidaan järjestää siten, että tukitoimintoihin tarvitaan vähemmän henkilöstöä kuin jos toiminnot olisivat erillisissä virastoissa. Talousarvioesityksessä hallinnon menosäästöksi arvioidaan yhteensä 100 000 euroa. Talousvaliokunta pitää hyvänä, että hallinnon rakenteita tarkastellaan kriittisesti, ja pitää toivottavana, että tätä ajattelutapaa ylläpidettäisiin jatkossa muidenkin toimintayksiköiden kehittämissuunnitelmissa.

Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä. Vuoden 2013 talousarvioesityksessä momentille ehdotetaan myönnettäväksi merkittävästi vähemmän kuin vuoden 2012 esityksessä. On odotettavissa, että nykyisessä taloustilanteessa tarve taloudenhallinnan neuvontapalveluille tulee lisääntymään nykyisestä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että velkaantumisen syihin puututaan ja ylivelkaantumista estetään kaikin käytettävissä olevin keinoin. Ylivelkaantumisesta yhteiskunnalle aiheutuvat kulut tuomioistuin-, perimis- ja muine seurannaisvaikutuksineen ovat suuret. Kansalaisten oman taloudenpidon ongelmista aiheutuu myös inhimillisiä tragedioita. Talousvaliokunta ehdottaa, että talous- ja velkaneuvonnan määräraha palautetaan kuluvan vuoden tasolle.

Lopuksi. Talousvaliokunta painottaa kokonaisarvioinnin tärkeyttä kannustinjärjestelmän kehittämässä. Verotuksen ja erilaisten tukimuotojen yhteisvaikutus tulisi arvioida elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta. Tukijärjestelmä tulisi rakentaa myös siten, ettei terveellä tavalla toimiva markkinamekanismi häiriintyisi.

Asiantuntijakuulemisissa on tullut esiin elinkeinoelämän huoli siitä, että sääntely-ympäristö ei toimi optimaalisella tavalla. Erimuotoiset kannustimet voivat kumota toistensa vaikutuksia. Talousvaliokunta pitää tärkeänä tehostaa vaikuttavuuden seurantaa ja ketterämpiä päätöksenteon muotoja parhaan mahdollisen vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Kannustinjärjestelmien jatkokehittämisessä on syytä tehdä perusteellinen yhteensovittamis- ja vaikutusarviointi, jonka pohjalta voidaan rakentaa muutoksen alla olevan elinkeinorakenteen tarpeita vastaava järjestelmä.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

TaVL 37/2012 vp — HE 95/2012 vp

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Mauri Pekkarinen /kesk	Eero Lehti /kok
jäs.	Lars Erik Gästgivers /r	Paula Lehtomäki /kesk
	Teuvo Hakkarainen /ps	Päivi Lipponen /sd
	Harri Jaskari /kok	Jari Myllykoski /vas
	Johanna Karimäki /vihr	Sirpa Paatero /sd
	Pia Kauma /kok	Arto Pirttilahti /kesk
	Miapetra Kumpula-Natri /sd	Kaj Turunen /ps.
	Jukka Kärnä /sd (osittain)	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

*Perustelut**Yritystuet ja kasvupaketti*

Perussuomalaiset ovat tyytyväisiä, että hallitus on päättänyt toteuttaa perussuomalaisten vuoden 2012 vaihtoehtobudjetissa ehdottamat t&k-verotuen, poistojen korottamisen ja panostukset enkelirahoitukseen. Tämä 300 miljoonan lisäpanostus ei kuitenkaan riitä, vaan tarvitsemme uusia toimia erityisesti pk-yrittäjyyden tukemiseen. Suomen nykyinen suoriin tukiin perustuva yritystukijärjestelmä on tutkitusti hyvin tehoton, ja järjestelmän suurimmat hyödynsaajat ovat Nokian kaltaisia suuryrityksiä, jotka saisivat helposti markkinoilta rahoitusta projekteihinsa. Yritystukien tehottomuus on havaittu myös tuoreessa työ- ja elinkeinoministeriön raportissa, jonka mukaan yritystukijärjestelmän toimivuutta voidaan parantaa merkittävästi poistamalla tehottomat tuet ja kohdistamalla ne elinkeinopolitiikan kannalta keskeisiin kohteisiin. Raportin suositusten toteuttamisen arvioidaan pienentävän valtion tukimenoja 200—250 miljoonalla eurolla. Ehdotammekin tehottomien yritystukien leikkausta 200 miljoonalla eurolla ja yritystukien suuntaamista ennen kaikkea pk-sektorille.

Perussuomalaisten mielestä nykyisten tehotomien yritystukien sijaan pitäisi käyttää verokannustimia. Ehdotammekin erityisesti pk-sektorille suunnattua 250 miljoonan euron kasvupakettia. Kasvupaketimme sisältää: arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajan noston nykyisestä 8 500 eurosta 20 000 euroon ja alv:n niin sanotun huojenusalueen katon noston 22 500 eurosta 40 000 euroon; mallin, jossa pk-yritys, joka kahtena peräkkäisenä vuonna palkkaa vähintään kaksi uutta kokopäiväistä työntekijää ja jonka työntekijämäärän lisäys on vuosittain vähintään 10 prosenttia, olisi vapautettu yhteisöverosta niin kauan kuin ei jaa omistajilleen osinkoja; sekä kotitalousvähennyksen vähennyskelpoisen työkorvauksen määrän noston 45 prosentis-

ta takaisin 60 prosenttiin. Kasvupaketimme kannustaisi yrittäjyyteen ja parantaisi erityisesti pienyritysten kannattavuutta ja mahdollisuuksia työllistävään kasvuun. Lisäksi kasvupaketillamme olisi positiivinen vaikutus myös harmaan talouden torjunnassa, koska sen avulla saataisiin yrittäjien tulot paremmin verotuksen piiriin, sillä tällöin ei olisi järkevää tehdä "pimeitä pikku-töitä".

Työllisyyden edistäminen

Perustuslain mukaan julkisen vallan on edistettävä työllisyyttä ja pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus työhön. Perussuomalaisten mielestä paljon voidaan vielä tehdä. Maassamme on aivan liian paljon kyvykkäitä ihmisiä vailla työtä.

Valitettavan usein töitä tarjotaan vain niille, jotka pystyvät antamaan täyden työpanoksen. Tästä on seurannut se, että osatyökykyisistä on tullut pitkäaikaistyöttömiä, ns. "vaikeasti työllistuvia". Perussuomalaisten mielestä osatyökykyisillä pitääkin olla oikeus tehdä töitä voimavarojensa mukaan. Se on myös yhteiskunnan etu. Osatyökykyisten työllistymistä voidaan edistää muun muassa joustavilla työajoilla, työtehtävien paremmalla räätälöinnillä sekä erilaisin työvoimapoliittisin toimenpitein, kuten palkkatuen avulla. Perussuomalaiset esittävätkin 8 miljoonaa euroa lisää osatyökykyisten työllisyyden edistämiseen.

Yhteiskunta jakautuu entistä vahvemmin työttömiin ja ylityöllistettyihin, joten työn jaossa on parantamisen varaa. Tälläkin hetkellä moni pätevä työntekijä on vailla töitä. Suhdanteet vaikuttavat erityisen paljon nuorten ja yli 55-vuotiaiden työllistymiseen, ja perussuomalaiset esittävätkin lisättäväksi 35 miljoonaa euroa näiden ryhmien työllisyyden edistämiseen. Työllisyyttä voidaan edistää muun muassa palkkatuen avulla. Palkkatukea voidaan tarvittaessa kohdentaa esimerkiksi vanhustenhoitoon

tai muille sellaisille aloille, joilla on erityistä pu-
laa työntekijöistä.

Perussuomalaiset esittävät erikseen 10 mil-
joonaa euroa mestari-kisällimallien toteuttami-
seen. Mestari-kisällimallissa eri alojen seniorit
kouluttavat työkokemusta vailla olevia nuoria
alansa ammattilaisiksi. Hiljaisen tiedon merki-
tys osaamisen kehittämisessä on suuri, ja tätä
tietoa mestari voi välittää kisälleille, vaikka ei
enää työn fyysisistä vaatimuksista itse täysin
selviäisikään.

Yritysverotuksen porsaanreiät

Perussuomalaisten mielestä Suomen on tiukem-
min puututtava yritysten siirtohinnoittelun, kon-
serniavustusten ja konsernin sisäisen lainoituk-
sen avulla tapahtuvaan keinotekoiseen verokep-
lotteluun. Suomi on pitkään nukkunut asian suh-
teen ruusun unta ja kansainvälisesti katsottu-
na herännyt ongelman laajuuteen hyvin myö-
hään. Muualla ongelmiin on puututtu lainsää-
dännöllä jo aiemmin. Esimerkiksi Saksassa
sääntelyä kiristettiin jo 1990-luvulla ja Ruotsis-
sa sekä Tanskassa 2000-luvun puolivälissä. Sen
lisäksi, että yhteisöverotuksen porsaanreikien
tukkiminen toisi lisää verotuloja, parantaisi se
myös suomalaisten pk-yrittäjien mahdollisuuksia
kilpailla tasapäisesti kansainvälisten suuryri-
tysten kanssa, jotka voivat nykyään polkea hin-
toja, koska kotiuttavat voittonsa veroparatiiseis-
sa.

Hallitus on tiukentamassa konsernin sisäisten
lainojen korkokulujen vähennysoikeutta, mutta
mielestämme lainsäädäntöä olisi syytä kiristää
siten, että kulloisenkin markkinakoron yli mene-
vien korkojen vähennysoikeus poistettaisiin.
Vähintään olisi syytä tiukentaa vähennysoikeut-
ta silloin, kun konserniyritys sijaitsee veropara-
tiisimaassa. Perussuomalaisten mielestä Suo-
messa tulisi säätää myös alikapitalisointia kos-
keva laki, jossa koron verovähennysoikeuden
maksimimäärä perustuisi velan ja oman pää-
oman suhteeseen 3 (velka) : 1 (oma pääoma).
Siirtohinnoittelun ongelmiin taas on syytä puut-
tua lisäämällä verohallinnon resursseja valvoa
siirtohinnoittelun lainmukaisuutta. Näillä kei-

noilla olisi valtion kassaan saatavissa satoja mil-
joonia euroja lisää.

Energiaverotus

Energiaverojen korotukset on pitkällä tähtäimel-
lä peruttava. Energiaa tarvitseva teollisuutem-
me kärsii energiaverojen korotuksesta mittavan
vahingon kilpailukykynsä. Alhainen energian-
hintaa on kansainvälisissä tutkimuksissa havaittu
tärkeäksi syyksi investoida maahan. Tuoreena
esimerkkinä tästä on Facebookin päätös valita
sähköverokannan edullisuuden takia Ruotsi si-
jaintipaikaksi Euroopan datakeskukselleen. Ehd-
otamme energiaverojen alentamista 125 mil-
joonalla eurolla.

Perussuomalaiset eivät myöskään voi hyväk-
syä hallituksen ehdotusta korottaa turpeen vero-
tusta ja alentaa puuenergian tuotantotukea. Tur-
ve ja puu ovat aidosti kotimaisia energiamuoto-
ja, joiden kilpailuedun heikentäminen suhteessa
muihin energiamuotoihin johtaa tuontiennergioi-
den, ennen kaikkea kivihiihen, käytön lisäämi-
seen. Tällä päätöksellä ei siis suojella luontoa,
vaan vain heikennetään vaihtotasettamme.

Harmaa talous

Harmaa talous aiheuttaa Suomelle vuodessa val-
tavat, jopa 2—3 miljardin euron verotulojen me-
netykset. Erityisesti EU:n vapaa työvoiman liik-
kuvuus on syössyt ravintola- ja rakennusalam-
me harmaan talouden kierteeseen ulkomaisen
halpatyövoiman vuoksi.

Pidämme hallituksen panostuksia harmaan ta-
louden torjumiseksi riittämättöminä. Yksittäiset
muutokset eivät riitä harmaan talouden kitkemi-
seen. Tarvitaan myös muita toimenpiteitä, kuten
Suomessa työskentelevien ulkomaalaisten yri-
tysten rekisteröintipakkoa vero- ja valvontavi-
ranomaisten työn helpottamiseksi ja nopeuttami-
seksi.

Tarvitaan myös konkreettisia panostuksia
osaavaan henkilöstöön, jotta harmaan talouden
torjunnassa onnistutaan nykyistä paremmin. Po-
liisin ja veroviranomaisten riittävän resursoin-
nin lisäksi on aiheellista panostaa myös rajavarti-
o- ja tullilaitokseen sekä syyttäjälaitokseen ja
tuomioistuimiin. Rajavartio- ja tullilaitoksella

on kasvava merkitys Suomen ja myös muun EU-alueen turvallisuuden kannalta kansainvälistyvän ja monipuolistuvan ns. rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa. Syyttäjälaitos ja tuomioistuimet taas ovat tärkeitä lenkkejä siinä monialaisessa viranomaistoiminnassa, jolla laajamittaisesta harmaata taloutta voidaan karsia. Harmaaseen talouteen liittyvät rikosoikeudenkäynnit ovat usein erittäin vaativia sekä laajuutensa että talousrikossyyttäjäille tarpeellisen erityiskoulutautumisen vuoksi. Ehdotamme tuomioistuimille 4 miljoonaa euroa, syyttäjälaitokselle miljoona euroa, rajavartiolaitokselle 5 miljoonaa euroa ja tullilaitokselle 5 miljoonaa euroa lisää harmaan talouden torjunnan tehostamiseksi.

Maahanmuutto

Maahanmuuton väärinkäytökset aiheuttavat Suomelle mittavia kustannuksia, jotka olisi Perussuomalaisien mielestä tarkemmin selvitettävä.

Hallituksen kaavailemien vähennysten lisäksi maahanmuuton kustannuksista löytyy useita muitakin säästökohteita. Väärinkäytösten ehkäiseminen toisi säästöjä useilla hallinnon aloilla. Säästöjä ei kuitenkaan tule kohdentaa turvapaikkahakemusten käsittelyyn, koska tämä lisää ruuhkia ja kustannuksia vastaanottokeskuksissa. Ehdotamme perheen yhdistämismenettelyn tuntuva kiristämistä. Perheen yhdistämistä haakevilta on esimerkiksi Ruotsin ja Tanskan tapaan edellytettävä pitävää näyttöä henkilöllisyydestä ja väitetyistä sukulaisuussuhteista. Ruotsissa uusi käytäntö on johtanut perheen yhdistämistapausten romahdukseen.

Mielipide

Edellä olevan perustella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2012

Kaj Turunen /ps
Teuvo Hakkarainen /ps

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Suomen talous on ajautunut kaksoisvajeeseen. Julkinen talous ja kansantalous ovat samanaikaisesti alijäämäisiä. Nyt siis syömme enemmän kuin tienamme koko kansantaloudessa.

Teollisuustuotanto ja vienti hiipuvat. Vaihtosuhte heikkenee. Suomen yksikkötyökustannukset ovat nousseet koko Euroopan kovinta vauhtia heti Viron ja Englannin jälkeen ja vievät kilpailukyyn. Vuodesta 2005 lähtien olemme menettäneet kustannuskilpailukykyä (Teknologiaeteollisuuden käyttämä mittari) Saksaan verrattuna noin 17 %, Ruotsiin likipitään samassa mitassa.

Kysyntä koko maailmassa ja erityisesti meidän päämarkkina-alueillamme on supistunut merkittävästi.

Kilpailukykyään menettäneeseen Suomeen tämä koskee erityisen kovasti. Tällaisen näivetymien uhkan edessä Suomi on juuri tänään.

Kataisen hallitus ei ole kyennyt ensimmäiseenkin mittavaan uudistukseen, jolla jo olemassa oleviin ja paheneviin haasteisiin voitaisiin vastata. Se on juuttunut kuntarajojen muuttamiseen, jonka säästöjä tuottaviin vaikutuksiin eivät usko enää monet hallituksen omat edustajatkaan.

Hallitus on puhunut puolitoista vuotta kasvupaketista ja viennin rahoituksesta. Vasta vuoden 2013 puolelle se on kyennyt nyt rakentamaan joukon oikeasuuntaisia toimia, lähinnä veroratkaisuja.

Tällaisia ovat muun muassa määräaikaisten innovaatiokannustin, bisnesenkelituet, ylimääräiset poisto-oikeudet. Näiden lyhyeksi määräajaksi ja toisenlaisiin talouden näkymiin jo monta vuotta sitten valmisteltujen esitysten tehot ovat riittämättömiä tämän ja huomisen haasteisiin.

Kaiken lisäksi innovaatiokannustimen vastapainoksi hallitus leikkaa suoraa innovaatorahoitusta 85 miljoonalla eurolla, pienentämällä lähinnä Tekesin tutkimus- ja kehittämisrahoitusta. Pk-yrityksille tärkeitä viennin ja kansainvä-

listymisen määrärahoja leikataan yli 20 prosenttia viime vuosien tasosta.

Jo hallituksen vuoden 2013 talousarviossa pidämme välttämättömänä seuraavia toimia, jotka täydentävät keskustan budjettivaihtoehtoon toisaalla esitettyjä toimenpiteitä:

1. Hallitus on ilmoittanut leikkaavansa julkisista tutkimus- ja kehittämismenoista 85 miljoonaa euroa vaalikauden kuluessa. Pidämme esitystä nurinkurisena. Hallituksen leikkaukset t&k-menoista on torjuttava. Erityisesti Tekesin ja VTT:n kautta varsinkin pk-yrityksille kohdennettavia innovaatioresursseja on lisättävä. TEM:n ICT-alan kehittämisohjelma ansaitsee tuen.

Selvitysmiesten Eloranta ja Stadigt raportit on nostettava pölyttymästä toimenpiteiden kohteeksi.

2. Uusiutuvan ja kotimaisen energian tukijärjestelmän heikentämisestä tulee luopua. Sähkön pientuotannon verkkoon pääsyn helpottamisratkaisut on tehtävä nopeasti.

Kaikki biomassasta tuotettavat energiamuodot, myös siis liikenteessä käytettävä biokaasu, on saatettava samanlaisen syöttötariffijärjestelmän piiriin. Tuulivoiman rakentamisen keinontekoiset esteet on poistettava

3. Kansallisen luonnonvarastrategian mukaiset toimet on käynnistettävä ensi tilassa. Aivan erityisesti puun käytön edistämistoimet on saatava uudelleen vauhtiin. Kansallinen kaivossijoitusrahasto on saatava aikaiseksi ensi tilassa. Sen osarahoitus voitaisiin periä alan yrityksiltä erillisillä kaivossijoitusmaksuilla.

4. Hallituksen esittämistä pk-yrityksille tarjottujen viennin ja kansainvälistymisen rahoituksen leikkauksista on luovuttava.

5. Maakunnan kehittämisraha pitää palauttaa runsaan 32 miljoonan euron tasolle, missä se oli vielä vuonna 2011.

6. Koulutuspaikkojen leikkauksista on luovuttava. Erityisesti oppisopimuskoulutuksen voimavaroja on leikkausten sijasta lisättävä.

7. Ensimmäisen vieraan työntekijän palkkaamisen tukijärjestelyä on laajennettava.

Mielipide

Edellä olevan perustella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2012

Mauri Pekkarinen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Arto Pirttilahti /kesk